

50 Joä Schdatt Nöiwidd – Fluch odä Seje?

Heimbach-Weis 09.12.2020

En de Rain-Zäidung schdonnt näulesch tse lese, Härzleschen Glückwunsch, Nöiwidd. Boröm dann dat? Ganz ainfach, wail am 7. November 1970 de näue Schdatt äntschdanne on nau fuffzesch Joä gewure es. Bäi demm Thema gien bai oos em Dorf de Mainunge wait aussenannä. Owä, de Räi noo.

Foto: Reiner Bermel

Neuwied. Die zwai fröhrere, ejenständnige Dörfä, Heimbach on Weis, sen sesch baulesch suwait noo gekomme, dat et am 1. September 1960 en Tsesammeschluss gegewe hät on de Gemeinde Heimbach-Weis änschdanne es. Heimbach-Weis on Glabbach gehörten domols zuä Febandsgemeinde Ängesch, wail de Ängiejä domols Schdatträschde hatten. De Postlaizaal woä 5454 Heimbach-Weis üwä Ängesch. Owä domet konden miä em Gruuse on Ganze lewe. Alles bat me su braucht, konnt me em Dorf korwe. Et gorf nix, bat es net gorf.

Zään Joä späda hätt et em Land en Gebiets- on Kommunalreform

gegewe on am 7. November 1970 woä et suwait. Et koom zom Tsesammeschluss fon de Schdätte Nöiwidd on Ängesch subie de Gemeinde drömmerrömm. De gruuse Schdatt Nöiwidd woä gebore. Nau hatten me de Postlaitzaal 5450 Nöiwidd 22 on doonoo koom 56566 Nöiwidd. Tsesammeschluss-dat musden de Ängiejä, die jo de Schdatträschde offgewe musden, de Glabbachä on miä üeschde mo fekruffde. En Ängesch hann domols bai en Bürjäbefrochung rond 97 % dä Löut gään en Tsesammeschluss geschdimmt. Dat sööt doch alles, odä? Owä, et woä net tse fehinnere. Esch glöof, dat dat hoüt noch en de Kööp fon de Löut nohängd. Owä boröm es dat su?

Soomä mo su, alles bat met Tswang tse doon hät, es net good. Me muss bedänge, dat Heimbach-Weis an füa sesch en raische Gemeinde woä. Et gorf en gruuse Heimbach-Weiser-Glabbacher Wald met raischlesch Bims en de Ärd. Dänn hann se oos rausgeholt, öm, onne annerem, de nöije Luiseplatz bezaale tse könne. En de Schdatt Nöiwidd säin miä hoüt noch dat befolgärungsraischsde on flächemääsesch grüüde Schdatteil. Ains hann domols oos Politigä em Gemaiderat füa rem Tsesammeschluss noch good gemacht, nämlesch fon oosem Gäld noch schnäll en Torn/Fästhall on e Hallebad gebaut.

Hoüt, fuffzesch Joä späda, es et Hallebad zoo on de Torn/Festhall stääd füa rem Fefall. Bat es dann gruusardesch passiert, en de fuffzesch Joä en Heimbach-Weis? De geplante Nordumgehung net

komme, de Südumgehung net wäidä fefollescht. Good, me hann an de Kärschegg en nöije Marktplatz krischt, bo änem, wänn et räant, et Wassä en de Schoo lööft, su schräscht es dä. Waade mä mo ab, bie dä nöije Kunstraseplatz fúa de SSV wüed. Mäines Erachtens beschdäät de Schdatt Nöiwidd, och no fuffzesch Joä, nü off em Blead Papiä on et wüed ooch su laischt kään Ainhait gewe. Et es halt nix gewaxsenes.

Ob dä Tsesammeschluss en Fluch odä Seje woä, es schwär tse soon. Ains es fúa mesch owä seschä, geschafft hätten me dat och one Nöiwidd, su bie fill Febandsgemeide öm oos drömmerrömm. Esch hann mesch mo em Dorf ömgehüed on hann Mainunge von Heimbach-Weiser Löut ängehollt. Häi dat soon sä. Karl-Fred Becker: Et es Fluch on Seje tseglaisch. Dä Fluch es, dat me de Sälbstschdänneschkait felure hann on annere frooche mus, bie bäi de Nordumgehung. Dat die net gebout wure es, hann de Löut em Schdatrat äntschie, die dänn enneörtlesche Fekeä, mit all säine negative Änflüss, net könne.

Bat interessiert en Schdatrat, zom Baischbill fon lälesch, datt dä LKW-Fekejä doesch de Ort gäät on bäim Änkorfe nüä schdürend es. Wail me dofon nix wäs on et ännem och igal es, wüed bäi de Abschdimmung de Fraksionstswang ausgeübt. Em Heimbach-Weiser Gemainderat wär dä Nordumgehung zoogeschtimmt wure. Dä Seje es, dat me gäldlesch oofgefange wure sain, wail de Gemeindekass de Mindäännahme fon de Gewärbeschteuä duesch dä Felust fon Geschäfte on Sälbstschdänije em Dorf net fekraft hät, öm de Dienstlaisdunge fúa de Löut tse ärbrenge, bie de Gärtinä off em Kärschhoff, de Gemeidearwäidä on su wäidä.

Als Gejepool zom Schdatrat hät sesch domols“ Pro Heimbach-Weis“ gegründet, öm de Dorfinträsse tse ware. Läidä säin die höüt met de Schwärpunkte Wainachtsmarkt on Dorfsäuwerung off de Sträck gebliewe. Good es och, dat de Gruuspfarreraije em Bisum Triä net gekomme säin. Do hätten tse oos dä kärschlesche Haimat beraubt on miä wären tso Nöiwidd komme. Lätzdä Satz: Esch würe käne Nöiwiddä!

Josef Hahn: Fúa mesch säin de futtzesch Joä käne Grond tse fäijere. Esch ben bes höüt käne „Schärjä“ gewure. Et hät sesch nüä de Postlaitzaal geännet. Fúa de Tswangsfusion wurd noch schnäll de Fästhall on et Hallebad gebout. Dofüa hät de Schdatt oose HWG-Wald met Bims krischt. Filleischt woä de Fewaltungsreform en Seja. Em Dorf hann miä en rejes Feainslewe, bat en de Siti fäält. Häi es ensbesonnere de Bürjäfein „Pro Heimbach-Weis“ tse erwääne. Heimbach-Weis bläift Ömmer Parat dänn Oos kann Käner. Alles en allem wedä Fluch noch Seje. Esch ben sait draionsiebzesch Joä Heimbach-Weiser.

Oswald (Ossi) Höfer: Wischdesch woä de Tsesammeläjung fon Heimbach on Weis em Joä 1960, owä als Schdattdäll fon Nöiwidd, dat woä net good. De ärhoffde on feschprochene Zoogeschedändnesse säin gründendälls ausgebliewe. Baispill Ortsäntweklung Ömmgehungsstroas. De Nordumgehung es

sait draisesch Jöa em Gespräch on zwanzesch Joä em Planungsfehare. Et es en Drama ohne Änd. Met dänne jätzesche politesche Fehältnesse em Rathaus hätte man de Mehrhait. Owä.... Aus häutigjä Sischt wär miä en „Rain-Musselschdatt“, met ganz Kowelenz, Mülhaim-Kärlesch, Waisenturm, Annänach, Löidesdorf, Hammäschdain(hät moo tsoo Ängesch gehüed) Mälsbach, Rängsdorf, Nöiwidd am lewsde. Et wär en Macht tso Kölle on Mainz. Fekehrstäschesch on Kulturzäntrum, einfach doll. Owä et scheittet, bie ömmä, an politesche Pöstjä.

Franz Kneip: Mäin Mainung es, de Weje woren fröhä körzä, alles wor fetraudä on ainfachä, de Tsesammeläjung wor en Feordnung fon Mainz. Klaus Kurz: Fluch odä Seje? Esch soon, fon jedem äbbes fua baide Saite. Hadden miä domols en annere Waal? Fon doher wonnere esch mesch net, dat sesch fill Heimbach-Weiser bes höut ömma noch net met dä Zoogehöreschkait tso Nöiwidd idänndefiziere könne. „De Ännwoonä sain fon raschem, laischt raizbarem, lebhaftem Karaktä, su de Anschätzung fon em preusseschä Amtsinspektor aus em Joä 1829 (Quelle: Homepage Pro Heimbach-Weis). Die Aijenschaffte sollten miä oos unbedingt baibehaale.

Reiner Bermel